

פרשת כי תבוא

לקראת הימים הנוראים

"לא בחסד ולא במעשים באנו לפניך"

וביאר המגיד מדובנא במשל לעשיר שחיפש עבור בתו היחידה חתן כליל המעלות. ואכן, ברבות הימים הוצע לו חתן מיוחד במינו, אך עני מרוד היה החתן.

כשנודע הדבר לעשיר, היה מוכן להתחייב לתת לו את כל הוצאות הנישואין, ואין לו לחתן אלא להגיע לחופה לבוש בגדי חתן נאים.

בהגיע יום הכלולות הגיעו החתן ומשפחתו לעיר הכלה, אולם לרוע מזלם, בלילה שלפני החתונה בהיותם במלון אירעה גניבה וכל בגדי החתונה נגנבו. כששמע על כך המחותן העשיר, מיהר לשלוח למלון צוות חייטים שיארגנו תוך שעות בגדי כלולות מהודרים.

שמח החתן ששמחתו לא הופרה, אך מאידך לא יכול היה להרגע מהגניבה, אך חותנו הטרי הרגיעו באמרו שהבגדים המקוריים היו בגדי עניים מבד זול, ואילו עכשיו לבוש הוא היטב בבגדים משובחים שנתפרו בידי חייטים מהשורה הראשונה. הנמשל: אילו היינו באים לבקש מהקדוש ברוך לזכותינו בדין מכח המצוות והמעשים טובים שלנו, ספק אם היינו זוכים בדין, אולם, כיון שמעשים אין בנו ונשענים אנו כליל על חסדי הבורא, מסוגלים אנו להתעודד, שהרי הוא פותח בפנינו פתחי תשובה כפתחו של אולם ואפילו את הזדונות שלנו הופך לזכויות.

יצר הרע דומה כמין חטה. כמו שהחטה משתנית למעליותא שבהיותה חטה ברכתה "בורא פרי האדמה", ואם נשתנית ונעשית לחם ברכתה "המוציא". כן יצר הרע אשר מחטיא את האדם ישתנה למעליותא שיהיה יצר טוב, והעוונות יהפכו לזכויות ויתעלה האדם על ידו יותר מצדיק, כנאמר במקום שבעלי תשובה עומדין, אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד (בניהו בן יהוידע, ברכות סא' ע"א).

בגמרא במסכת תענית (כא') מסופר על נחום איש גמזו ששלחו אתו דורון לקיסר, ובהיותו במלון בלילה, החליפו אנשי המלון זהב וכסף שהיו במזוודתו, בחול.

כשהגיע לקיסר, פתחו התיבה של הדורון ומצאוהו מלא חול. הוציא הקיסר את נחום איש גמזו להריגה. בא אליהו הנביא שנדמה כשר ואמר לקיסר, אולי החול הוא מזקנם - אברהם אבינו, שהיה חול שלו הופך לחרבות. בדקו - וכך היה, ושלחוהו בכבוד גדול. האדם נשלח לעולם הזה הדומה לפרוזדור ומלון לעשות מצוות ומעשים טובים - דורון למלך, ועליו לדאוג שהיצר הרע לא יגנוב את המעשים טובים שעשה. והנה, ביום הכיפורים, שהשטן אינו שולט, הוא כאילו יצא מהמלון וניצב לפני מלך מלכי המלכים, ופותחים את המעשים טובים שלו ורואים כמה גנב לו היצר ממעשיו, ומתחיל לבכות ולשוב בתשובה ומבטיח מכאן ולהבא להתנהג בטוב, ואז בא אליהו הנביא ואומר שמא העפר הזה - שאומרים בוידוי "עפר אני בחיי קל וחומר במיתתי", אולי זה העפר של אברהם אבינו שאמר "ואנכי עפר ואפר", ובזכות הענוה יצא זכאי בדין.

[דרושי הצל"ח]

מקור: הרב יוסף זילברפרב

פרשת כי תבוא